

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Ради адвокатів України від № 4
від «03» лютого 2017 року

зі змінами, внесеними рішенням
Ради адвокатів України
«13» жовтня 2018 року № 176

зі змінами, внесеними рішенням
Ради адвокатів України
«03» липня 2021 року № 50

зі змінами, внесеними рішенням
Ради адвокатів України
«16-17» листопада 2022 року № 136

зі змінами, внесеними рішенням
Ради адвокатів України
«21» лютого 2023 року № 11

зі змінами, внесеними рішенням
Ради адвокатів України
«30» квітня 2024 року № 8

зі змінами, внесеними рішенням
Ради адвокатів України
«14» грудня 2024 року № 92

зі змінами, внесеними рішенням
Ради адвокатів України
«21» лютого 2025 року № 6

зі змінами, внесеними рішенням
Ради адвокатів України
«01» травня 2026 року № 29

ПОЛОЖЕННЯ
про внески
на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування
(нова редакція)

Це Положення визначає порядок сплати, розподілу та використання внесків на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування (далі – «внески») в структурі Національної асоціації адвокатів України, відповідно до положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

1. Загальні положення

- 1.1. Внески на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування – грошові кошти, що надходять організаційним формам адвокатського самоврядування, які мають статус юридичної особи, відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - Закон), з метою забезпечення гарантій незалежності Адвокатури України від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, будь-яких інших органів, установ, організацій, фізичних і юридичних осіб для реалізації органами адвокатського самоврядування повноважень, визначених Законом:
  - а. від адвокатів України щорічно в порядку та розмірі, визначеними відповідно до цього Положення та актами НААУ, Ради адвокатів України на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування;
  - б. від фізичних і юридичних осіб, відповідно до положень Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»;
  - в. від регіональних органів адвокатського самоврядування з джерел, визначених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» для забезпечення реалізації адвокатського самоврядування на загальнонаціональному рівні Радою адвокатів України, Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури, Вищою ревізійною комісією адвокатури.
- 1.2. Розмір внесків визначається відповідно до положень статті 58 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», актів НААУ, Ради адвокатів України.
- 1.3. Рада адвокатів України встановлює розмір, порядок сплати внесків, їх розподіл і напрямки використання для забезпечення ефективної реалізації повноважень адвокатського самоврядування.
- 1.4. Рада адвокатів регіону здійснює контроль за своєчасною сплатою внесків адвокатами, адреса робочого місяця яких знаходиться у цьому регіоні та веде облік щорічних внесків у відповідності до рекомендацій Ради адвокатів України.
- 1.5. Рада адвокатів України координує процес та здійснює загальний контроль за сплатою адвокатами України щорічних внесків, контролює

та координує роботу рад адвокатів регіонів щодо адміністрування ними в установленому актами НААУ порядку сплати адвокатами щорічних внесків, їх розподілу та використання.

- 1.6. Фінансова звітність органів адвокатського самоврядування щорічно оприлюднюється у порядку, затвердженому Радою адвокатів України.

2. Щорічні внески адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування

- 2.1. Сплата щорічного внеску на реалізацію повноважень органів адвокатського самоврядування, відповідно до рішень з'їзду адвокатів України, Ради адвокатів України, актів НААУ є професійним обов'язком кожного адвоката.
- 2.2. Адвокати України сплачують встановлений розмір щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування в національній валюті України на банківські рахунки органів адвокатського самоврядування двома платежами, оприлюдненими відповідно до п. 2.13. цього Положення, згідно розподілу встановленого рішенням Ради адвокатів України.

*(в редакції згідно з рішенням Ради адвокатів України
№ 92 від 14.12.2024)*

- 2.3. Розмір щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування визначається виходячи з принципів розумності, співмірності, фінансової необтяжливості для адвокатів та достатності фінансового забезпечення реалізації повноважень радами адвокатів регіонів, Радою адвокатів України, Вищою ревізійною комісією адвокатури, Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури, кваліфікаційно-дисциплінарними комісіями адвокатури регіонів.
- 2.4. Розмір щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування є однаковим для всіх адвокатів.
- 2.5. Адвокати сплачують щорічні внески до 31 січня поточного року.
- 2.6. Особи, які склали присягу адвоката України та отримали свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю, сплачують щорічний внесок у повному розмірі, незалежно від того, в якому місяці поточного року таке свідоцтво отримано.
- 2.7. Адвокати, право на заняття адвокатською діяльністю яких було зупинено, після поновлення такого права сплачують щорічний внесок за рік, в якому таке право поновлено, у повному обсязі.

Виняток з правила, встановленого абзацом першим цього пункту, становлять адвокати - ветерани війни (учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, інші особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»), які зупиняли адвокатську діяльність на строк один рік і більше у зв'язку з проходженням військової служби у Збройних Силах України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Державній прикордонній службі України, інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, або у зв'язку з виконанням обов'язків в інших складових Сил оборони України під час дії воєнного стану, які звільняються від обов'язку сплати щорічного внеску за рік, в якому відбулось поновлення права на заняття адвокатською діяльністю, у повному обсязі.

*(в редакції згідно з рішенням Ради адвокатів України
№ 29 від 01.05.2026)*

- 2.8. Адвокати, вказані в пунктах 2.6. та 2.7. цього Положення, зобов'язані сплатити щорічні внески не пізніше 5 робочих днів відповідно з дня отримання свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю чи з дня поновлення права на зайняття адвокатською діяльністю.
- 2.9. Якщо останній день сплати щорічного внеску адвокатом припадає на святковий, вихідний, неробочий день, або на день, в який банківські установи не працюють, останнім днем вважається наступний робочий/банківський день, що слідує за святковим, вихідним, неробочим днем або днем, в який банківські установи не працювали.
- 2.10. За умови фінансової неспроможності адвоката, з урахуванням фінансового/матеріального стану, а також інших фактичних обставин рада адвокатів регіону, Рада адвокатів України/Національна асоціація адвокатів України мають право за заявами адвокатів, поданих в термін з 01 грудня до 31 грудня поточного року, приймати рішення про звільнення, зменшення, відтермінування сплати щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування стосовно наступних категорій адвокатів:
  - 2.10.1. особи з інвалідністю I та II групи;
  - 2.10.2. особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники бойових дій (в тому числі особи, які приймали участь у бойових діях на територіях інших держав);
  - 2.10.3. особи, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС I та II категорій;

2.10.4. особи, які змушені залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації та набули відповідний статус.

Оригінали заяв адвокатів (заяви підписані за допомогою електронного цифрового підпису) про звільнення, зменшення або відтермінування сплати щорічного внеску на забезпечення адвокатського самоврядування розглядаються радами адвокатів регіону, Радою адвокатів України/Національною асоціацією адвокатів України протягом місяця з моменту закінчення, визначеного даним Положенням, строку на подання такої заяви.

Рада адвокатів регіону, Рада адвокатів України/Національна асоціація адвокатів України можуть прийняти рішення про звільнення, зменшення або відтермінування сплати щорічного внеску на забезпечення адвокатського самоврядування при наявності матеріальної спроможності органу адвокатського самоврядування, якщо надання таких пільг не створюватиме перешкод у забезпеченні його нормальної діяльності відповідно до кошторису/напрямків використання коштів на поточний рік, та за наявності підтверджуючих документів відповідного статусу та матеріального становища заявника:

- радою адвокатів регіону щодо встановленої рішенням Ради адвокатів України частини щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування;
- Радою адвокатів України/Національною асоціацією адвокатів України щодо встановленої рішенням Ради адвокатів України частини щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування відповідно.

При розгляді заяв переваги у звільненні, зменшенні або відтермінуванні сплати щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування надаються особам з інвалідністю I та II групи, а іншим особам визначеним в п. 2.10. Положення – виходячи з більш важкого матеріального становища особи в кожному конкретному випадку.

Рада адвокатів регіону, Рада адвокатів України/Національна асоціація адвокатів України можуть витребувати додаткові відомості щодо набуття відповідного статусу та матеріального становища заявника.

Радою адвокатів регіону може бути надана адвокату розстрочка сплати щорічного внеску, за умови внесення його рівними частками у першій декаді кожного кварталу поточного року, або відтерміновано сплату щорічного внеску на строк, що не перевищує шести місяців. Рішення

щодо надання розстрочки сплати щорічного внеску приймається радою адвокатів регіону, за заявою адвоката, поданою в термін з 01 грудня до 31 грудня поточного року, за умови обґрунтованої і документально підтвердженої матеріальної неспроможності сплатити щорічний внесок одним платежем. Рішення щодо відтермінування сплати щорічного внеску приймається радою адвокатів регіону, за заявою адвоката, поданою до 31 січня поточного року, за умови обґрунтованої і документально підтвердженої матеріальної неспроможності сплатити щорічний внесок у строк встановлений пунктом 2.5. цього Положення. У випадку відмови радою адвокатів регіону у задоволенні заяви про відтермінування сплати щорічного внеску, строк сплати вважається пропущеним з поважних причин.

2.10.5. адвокати - ветерани війни (учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, інші особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»), які зупиняли адвокатську діяльність на строк один рік і більше у зв'язку з проходженням військової служби (виконанням обов'язків) у складі Сил оборони України.

*(в редакції згідно з рішень Ради адвокатів України
№ 136 від 16-17.11.2022, № 92 від 14.12.2024, № 6 від 21.02.2025,
№ 29 від 01.05.2026)*

2.10-1. Звільнення від сплати щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування для адвокатів - ветеранів війни, передбачене абзацом другим пункту 2.7. цього Положення, надається в безумовному порядку (без необхідності доведення фінансової неспроможності) та діє щодо щорічного внеску за рік, у якому відбулось поновлення права на заняття адвокатською діяльністю.

*(в редакції згідно з рішенням Ради адвокатів України
№ 29 від 01.05.2026)*

2.11. Щорічний внесок вважається сплаченим з моменту надходження коштів на банківські рахунки органів адвокатського самоврядування, відповідно до пункту 2.2. цього Положення. Обов'язок по сплаті щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування не вважається виконаним адвокатом, якщо його внесено не в повному розмірі (крім випадків розстрочення) чи на рахунок лише одного із двох органів адвокатського самоврядування: ради адвокатів регіону чи Національної асоціації адвокатів України.

2.12. У разі зупинення чи припинення права на заняття адвокатською діяльністю сплачені адвокатом щорічні внески за рік, в якому відбулось

таке зупинення чи припинення, не повертаються, а залишаються у розпорядженні Національної асоціації адвокатів України та відповідної ради адвокатів регіону.

- 2.13. Рада адвокатів України та рада адвокатів відповідного регіону забезпечують доведення до відома адвокатів інформації щодо розміру та порядку сплати щорічних внесків шляхом розміщення її на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України, а також у приміщенні ради адвокатів відповідного регіону, або у інший спосіб, який забезпечує доступ адвокатів до зазначеної інформації.
- 2.14. Ради адвокатів регіонів зобов'язані забезпечити адвокатів регіону зразком платіжного документу для сплати обов'язкового щорічного внеску, передбаченого цим Положенням, для здійснення платежу через фінансову установу. Ради адвокатів регіонів надають реквізити для оплати внеску, з метою розміщення на офіційному веб-сайті НААУ, повідомляючи про їх зміну не пізніше наступного дня.
- 2.15. Адвокат для здійснення оплати щорічного внеску може самостійно згенерувати квитанцію на офіційному веб-сайті НААУ www.unba.org.ua відповідно до встановленого системою сайту автоматичного алгоритму у спеціальному розділі та оплатити його через будь-яку банківську установу України, або ж здійснити оплату щорічного внеску за допомогою електронних платіжних систем (Інтернет – еквайрінгу), використовуючи сайт НААУ, у випадку наявності такої технічної можливості у НААУ на момент сплати щорічного внеску.
- 2.16. Порухення адвокатом порядку та строків сплати щорічних внесків вважається невиконанням рішення органу адвокатського самоврядування та відповідно вважається дисциплінарним проступком.
- 2.17. У випадку порушення адвокатом порядку сплати щорічних внесків, а також/чи прострочення встановлених цим Положенням строків їх сплати понад три місяці, до нього за поданням Ради адвокатів України або ради адвокатів регіону може застосовуватися дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року.

(в редакції згідно з рішенням Ради адвокатів України № 8 від 30.04.2024)

- 2.18. Для цілей, передбачених Розділом VI «Дисциплінарна відповідальність адвоката» Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», належним надсиланням, повідомленням адвоката про порушення дисциплінарної справи з підстав порушення порядку сплати (несплати,

сплати не у повному розмірі, прострочення сплати) щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування, про її розгляд та про прийняття рішення щодо порушеної дисциплінарної справи є також надсилання такої інформації адвокату на зазначену в ЄРАУ електронну пошту чи розміщення відповідної інформації на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

*(зі змінами згідно з рішенням
Ради адвокатів України № 8 від 30.04.2024)*

2.19. Якщо після закінчення строку дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю, адвокатом протягом одного року буде вчинено повторно порушення строків та/чи порядку сплати щорічних внесків, до такого адвоката може бути застосовано дисциплінарне стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

*(зі змінами згідно з рішенням
Ради адвокатів України № 8 від 30.04.2024)*

2.20. Притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за порушення порядку та строків сплати щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування не звільняє його від сплати такого внеску.

Адвокат також відшкодовує раді адвокатів регіону витрати понесені нею у зв'язку зі сплатою коштів за внесення відомостей до Реєстру дисциплінарних проваджень при зверненні з поданням щодо несплати адвокатом щорічних внесків на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування.

*(доповнено новим реченням згідно з рішенням
Ради адвокатів України № 176 від 13.10.2018, зі змінами
згідно з рішеннями Ради адвокатів України № 50 від 03.07.2021,
№ 11 від 21.02.2023, № 8 від 30.04.2024)*

2.22. Виключено згідно із рішенням Ради адвокатів України № 50 від 03.07.2021.

3. Внески фізичних і юридичних осіб

3.1. Належним джерелом фінансування забезпечення діяльності органів адвокатського самоврядування визнаються:

3.1.1. Добровільні внески адвокатів, адвокатських бюро, адвокатських об'єднань, які надійшли на банківські рахунки Національної асоціації адвокатів України, рад адвокатів регіонів.

3.1.2. Добровільні внески, які надійшли від адвокатів, адвокатських бюро, адвокатських об'єднань мають спрямовуватися виключно на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування, відповідно до положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», за напрямками, визначеними Радою адвокатів України, радами адвокатів регіону.

3.1.3. Добровільні внески, сплачені адвокатами, адвокатськими бюро, адвокатськими об'єднаннями в межах спеціальних проектів або програм Національної асоціації адвокатів, рад адвокатів регіону та можуть бути спрямовані виключно на забезпечення програмних заходів.

3.1.4. Органам адвокатського самоврядування забороняється спонукати адвокатів, адвокатські бюро, адвокатські об'єднання до сплати добровільних внесків шляхом створення преференцій або спеціального становища для окремих осіб або адвокатських утворень у професійній діяльності або при реалізації повноважень органами адвокатського самоврядування.

3.1.5. Облік добровільних внесків адвокатів, адвокатських бюро, адвокатських об'єднань здійснюється за методикою, затвердженою Радою адвокатів України.

3.2. Добровільні внески фізичних і юридичних осіб, які надійшли у розпорядження органів адвокатського самоврядування мають спрямовуватися виключно на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування, відповідно до положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», за напрямками, визначеними Радою адвокатів України, радами адвокатів регіону, або спеціальних проектів/програм НААУ, регіональних рад адвокатів.

3.2.1. Умови отримання добровільних внесків від фізичних і юридичних осіб для забезпечення цілей адвокатського самоврядування не можуть суперечити або у будь-який інший спосіб впливати та/або обмежувати принцип незалежності Адвокатури України, як правового інституту, представницьких органів адвокатури, окремих адвокатів.

3.2.2. Облік добровільних внесків фізичних і юридичних осіб здійснюється за методикою, затвердженою Радою адвокатів України.

4. Внески регіональних органів адвокатського самоврядування

- 4.1. Ради адвокатів регіонів, кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури регіонів, Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури здійснюють свої повноваження в структурі Національної асоціації адвокатів України.
- 4.2. Рада адвокатів України, як орган НААУ, може прийняти рішення про встановлення періодичних або разових внесків регіональними органами адвокатського самоврядування з джерел, визначених Законом «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» для забезпечення реалізації адвокатського самоврядування на загальнонаціональному рівні Національною асоціацією адвокатів України, Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури, Вищою ревізійною комісією адвокатури.
- 4.3. Рада адвокатів України своїм рішенням може встановлювати спрямування та систему розподілу щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування через ради адвокатів регіонів, а у випадку, якщо рада адвокатів регіону не створена як юридична особа, або/та не має поточного рахунку, щорічні внески адвокатів сплачуються на поточний рахунок НААУ.
- 4.4. НААУ і ради адвокатів регіонів проводять щомісячно звірки з оплати адвокатами щорічних внесків на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування та взаємних розрахунків, згідно Порядку ведення Єдиного реєстру адвокатів України.
- 4.5. Рада адвокатів України своїм рішенням може залучати до реалізації спільних програм Національної асоціації адвокатів України на виконання визначених законом повноважень, кошти, які надходять до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури як відрахування кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури на забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, кошти від плати за складання кваліфікаційного іспиту.
- 4.6. У разі отримання одним із органів адвокатського самоврядування щорічного внеску від адвоката у 100 % розмірі, цей орган адвокатського самоврядування зобов'язаний протягом одного календарного місяця, ініціювати звірку та здійснити необхідні перерахування у розмірах, встановлених Радою адвокатів України.

5. Напрямки спрямування та порядок використання внесків

- 5.1. Спрямування грошових коштів, які надходять на реалізацію повноважень органів адвокатського самоврядування, визначається на

підставі Закону, актів НААУ та цього Положення, з урахуванням пріоритетів, визначених регіональними конференціями адвокатів та з'їздом адвокатів України.

- 5.2. Використання коштів відбувається на підставі кошторисів. Основні статті видатків кошторисів РАУ, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, регіональних рад адвокатів, кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури регіонів, затверджуються відповідно рішенням з'їзду адвокатів України, рішенням конференції адвокатів регіону.
- 5.3. Обсяг видатків може визначатися у відсотковому відношенні до запланованих надходжень за напрямками, у порядку, передбаченому пунктом 5.1. цього Положення, виходячи з фактичних надходжень, з подальшим затвердженням звітів про виконання кошторисів, відповідно до Закону.
- 5.4. Видатки першого року функціонування органів адвокатського самоврядування після формування у порядку, встановленому розділом X Закону, можуть здійснюватись тимчасово, до затвердження кошторисів, у межах витрат, визнаних установчими конференціями адвокатів регіонів, установчим з'їздом адвокатів України.

6. Порядок затвердження, внесення змін та доповнень до цього Положення

- 6.1. Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження Радою адвокатів України.
  - 6.2. Норми та вимоги цього Положення доводяться Радою адвокатів України до відома органів Національної асоціації адвокатів України через його оприлюднення на офіційному веб-сайті НААУ.
  - 6.3. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Ради адвокатів України.
  - 6.4. Усі питання, не врегульовані цим Положенням і Статутом Національної асоціації адвокатів України, вирішуються відповідно до вимог чинного законодавства України.
-